

http://www

Institutul de Dezvoltare Urbană
str. Gh. Asachi 51/3, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel.: (+373 22) 21-14-67
e-mail: office@idu-moldova.org
http://www.idu-moldova.org

1. Date generale

2. Scopul, obiectivele și sarcinile studiului

3. Concluzii

4. Recomandări

CARTOGRAFIEREA SERVICIILOR PRESTATE ÎN RAIOANELE PILOT: SÎNGEREI, TELENEȘTI, NISPORENI ȘI CANTEMIR ÎN DOMENIUL ANGAJĂRII ÎN CÂMPUL MUNCII, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI DEZVOLTĂRII ANTREPRENORIALULUI

Începând cu anul 2010 în Republica Moldova se implementează Programul “Abilitarea economică a femeilor prin creșterea oportunităților de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova”. Programul este o inițiativă a Guvernului Republicii Moldova susținut financiar de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA) și Fondul Națiunilor Unite pentru Femei UN WOMEN. Misiunea Programului este sprijinirea populației din localitățile rurale și sub - urbane, în special al femeilor, în vederea exercitării drepturilor lor sociale și economice prin sporirea accesului la informații de calitate și servicii pe piața muncii și în domeniul protecției sociale. Acestea se propun a fi realizate prin dezvoltarea calitativă a serviciilor locale și creșterea capacităților instituțiilor prestatoare de servicii în oferirea unor servicii mai bune și mai accesibile. Obiectivul major al Programului este ca femeile din mediul rural să devină mai informate, mai abilitate în vederea beneficiarii de drepturile sale sociale și economice.

În perioada 2 decembrie – 13 mai a fost efectuat Studiul de cartografiere a serviciilor prestate în raioanele pilot: Sîngerei, Telenești, Nisporeni și Cantemir în domeniul angajării în câmpul muncii, protecției sociale și dezvoltării antreprenoriatului, realizat la solicitarea Programului “Abilitarea economică a femeilor prin creșterea oportunităților de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova”.

Necesitatea elaborării studiului

Necesitatea elaborării Studiului a fost determinată de deficiențele vizibile ale sistemului actual de prestare a serviciilor:

- I. lipsa de informare în rândul populației despre serviciile existente, respectiv restricționarea în acest fel a accesului la serviciile prestate;
- II. insuficiența serviciilor la nivel comunitar;
- III. fragmentarea prestării serviciilor la diferite nivele de administrare;
- IV. lipsa coordonării și conlucrării necesare între diverse instituții pentru prestarea serviciilor integrate și coerente.

Studiul a fost elaborat în cadrul Programului UN WOMEN
“Abilitarea economică a femeilor prin creșterea oportunităților de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova”

cu susținerea financiară a

Fondului Națiunilor Unite
pentru Femei UN WOMEN

și a Agenției Suedeze pentru
Dezvoltare și Cooperare
 Internațională

Scop:

Cartografierea serviciilor prestate în patru raioane pilot: Sîngerei, Telenești, Nisporeni și Cantemir din Republica Moldova în domeniul angajării în câmpul muncii, protecției sociale și antreprenoriatului.

Obiective:

1. Cartografierea serviciilor prestate de către fiecare prestator de servicii (de stat, public și privat) în raioanele pilot cu accentul pe grupurile social - vulnerabile, precum și din perspectiva nevoilor femeilor;
2. Identificarea canalelor de diseminare a informațiilor privind serviciile prestate (de la nivel național la nivel local și la nivel local);
3. Cartografierea prestatorilor de servicii, ONG-urilor / rețelelor / grupurilor active din aceste raioane, instituțiilor de învățământ, instituțiilor financiare, mass-media, etc.

Sarcini:

1. Culegerea de date și documente cu privire la serviciile și varietatea prestatorilor de servicii din cele 4 raioane pilot, inclusiv tipuri, costuri, categoriile de beneficiari, accesarea și disponibilitatea serviciilor ș.a.;
2. Efectuarea vizitelor și organizarea meselor rotunde în fiecare centru raional, întreveneri cu reprezentanții autorităților locale, prestatori de servicii publice și private, ONG-urile și antreprenori relevanți, potențiali membri ai Biroului Comun de Informare și Servicii la nivel de fiecare raion pentru o înțelegere mai deplină a metodologiei de activitate a acestora;
3. Elaborarea Raportului Draft și a bazei de date cu toți prestatorii de servicii, fiind analizate și identificate toate tipurile de servicii furnizate;
4. Elaborarea Raportului Final.

Structura studiului

Realizarea studiului a cuprins analiza următoarelor domenii de servicii prestate la nivel local de către prestatorii publici și privați, în special pentru femei, tineri, categorii de populație vulnerabile:

1. **Angajarea în câmpul muncii;**
2. **Protecția socială;**
3. **Servicii de asistență în agricultură;**
4. **Relații funciare și cadastru;**
5. **Antreprenoriat și dezvoltarea afacerilor;**
6. **Accesul la finanțe;**
7. **Servicii juridice.**

Concluzii:

- a. Serviciile de angajare în câmpul muncii sunt posibile de accesat doar la la ANOFM, prin structurile teritoriale, cu mici excepții, sunt singurele instituții în raioanele pilot care prestează astfel de servicii.
- b. Prestarea serviciilor este orientată spre proces, mai puțin spre beneficiar, deoarece numărul de personal este limitat, tehnica de calcul este moral uzată și duce la utilizarea ineficientă a timpului în procesul de înregistrare a cererilor pentru angajare în câmpul muncii.
- c. Lipsa instrucțiunilor, schemelor și descrierilor privind pașii de prestare a serviciilor ca și lipsa informațiilor publice privind costurile serviciilor prestate îi pune pe beneficiarii serviciilor pentru angajare în câmpul muncii în dependență absolută de la funcționarii AOFM sau altor structuri similare, în același timp complică lucrul angajaților AOFM deoarece cu orice problemă nesemnificativă șomerii se adresează la oficiile teritoriale neavând o alternativă clară.
- d. Rezultatele studiului indică faptul că în raioanele pilot există peste 100 structuri, instituții care prestează servicii de protecție și asistență socială, dar numărul mare de persoane vulnerabile atestă, că aceste servicii acoperă cu greu necesitățile. Analizând chestionarele și intervievând prestatorii de servicii, se atestă faptul că serviciile prestate de aceștia acoperă o mică parte din nevoile beneficiarilor și corespund parțial așteptărilor și standardelor de calitate.
- e. Cele mai mari probleme, conform rezultatelor interviurilor realizate cu prestatorii de servicii sunt insuficiența surselor financiare și umane. În satele acestor raioane aproape că nu există servicii sociale specializate, dar și cele existente desfășoară activități înguste ce țin de un număr concret și limitat de beneficiari.
- f. Din cauza discriminării și stigmei femeii, în special în zonele rurale, nevoia de servicii pentru acest grup de persoane este mai evidențiată, din considerentul, că femeia este nevoită să stea acasă pentru a îngriji copiii, persoanele cu dizabilități, persoanele în etate din lipsa serviciilor sociale.
- g. La nivel de comunitate se simte o lipsă de informație în cea ce privește serviciile existente și beneficiile populației în rezultatul accesării serviciilor. Studiul a scos în evidență o promovare slabă a serviciilor în mediul potențialilor beneficiari.
- h. În domeniul agriculturii și asistenței în desfășurarea activității agricole sunt prestate un spectru larg de servicii, dar activitățile ce țin de cel mai principal sector al economiei naționale întâmpină până în prezent o problemă de insuficiență de specialiști atât la nivel raional, cât și la nivel local, precum și lipsa instruirilor periodice a specialiștilor existenți, ceea ce determină calitatea serviciilor prestate în domeniul agricol.
- i. Numărul mare de documente și acte confirmative care trebuie prezentate în scopul de accesa serviciile agricole, de asemenea, costurile indirecte de obținere a diferitor certificate constituie impedimente cheie în prestarea serviciilor în domeniul agricol, îngreunând efectuarea unei agriculturi de performanță.
- j. Inexistența și nepracticarea evaluării procesului de prestare a serviciilor, invocă un nivel extrem de scăzut al calității de prestare a serviciilor beneficiarilor.
- k. Doar puțin peste 16% din beneficiari în domeniul antreprenoriatului sunt femei, printre principalele motive se enumeră mentalitatea / stereotipul persistent în rândurile populației, grija față de copii și gospodărie, lipsa informării femeilor, în special a celor din localitățile rurale.

Concluzii

- l. Prestatorii serviciilor din domeniul funciar și cadastral ce activează la nivelul raioanelor și satelor întâmpină probleme legate de lipsa transportului, care îngreunează deplasările în teritoriu, în vederea efectuării lucrărilor de măsurare, stabilire a hotarelor, etc.
- m. Procedurile de lungă durată și costurile directe și indirecte de accesare a serviciilor reprezintă impedimente cheie în prestarea serviciilor din domeniul funciar și cadastral.
- n. Deși în raioanele pilot există mai multe instituții specializate în dezvoltarea capacităților în domeniul afacerilor și servicii de consultanță, capacitatea lor, este deocamdată, limitată.
- o. Majoritatea absolută a serviciilor este disponibilă doar la nivelul centrelor raionale și în localitățile rurale mai mari. Mediul rural, în special localitățile mici, este mai defavorizat în acest sens. Nivelul cunoștințelor persoanelor vulnerabile privind cerințele aferente serviciilor de dezvoltare a afacerilor și antreprenoriatului precum: pregătirea planurilor de afaceri, marketing, informația privind gajul etc. sunt încă destul de sumare.
- p. Deși în Republica Moldova, în general, și în raioanele pilot, în particular, există mai multe instituții specializate în acordarea suportului financiar pentru dezvoltarea afacerilor, capacitatea lor de acordarea a suportului solicitat, nu este utilizat în deplină măsură. Cauzele principale sunt: costul înalt al serviciilor, neîncrederea în sistemul financiar - bancar, resurse financiare limitate ale structurilor locale și amplasarea, deoarece cele mai importante instituții bancare activează în centrele raionale, cu mici excepții în localitățile rurale mai mari.
- q. Mediul rural, în special localitățile mici, cel mai defavorizat este domeniul financiar. Nivelul cunoștințelor persoanelor vulnerabile privind cerințele aferente serviciilor de creditare (pregătirea planurilor de afaceri, informația privind gajul etc.) sunt încă destul de sumare. Este necesară dezvoltarea și diversificarea serviciilor de suport și consultanță în domeniul economic ca fiind una din căile de implicare a persoanelor vulnerabile și a femeilor în viața economică în întreprinderile private.
- r. Majoritatea serviciilor juridice specializate (notari, avocați) sunt amplasate în centrele raionale, ceea ce le face să fie accesibile pentru un număr mic din populație. Legat de acest factor este și faptul că majoritatea acestor servicii sunt prestate contra plată, fiind foarte costisitoare, ceea ce le face greu accesibile pentru categoriile vulnerabile de populație.
- s. Conform rezultatelor interviurilor cu prestatorii de servicii, în raioanele pilot, persistă un vacuum de informație în ceea ce privește orientarea profesională a tinerilor. Majoritatea persoanelor își aleg meseria sau profesiunea fără a ține cont de evoluția acesteia pe piața muncii și de perspectivele de angajare după însușirea acesteia.
- t. Provocările și dificultățile întâmpinate de instituțiile mass-media afectează în mare măsură activitatea și calitatea serviciilor acestora. Procedurile greoaie de înregistrare, condițiile necesare de respectat pentru obținerea autorizațiilor de funcționare, complexitatea procedurilor necesare de depășit pentru obținerea frecvențelor de emisie condiționează existența unui număr mic de instituții mass-media. În raionul Cantemir de exemplu, activează doar o instituție mass media. Acest fapt creează bariere evidente de limitare a accesului populației la serviciile mass-media deoarece, acestea nu sunt capabile să acopere solicitările beneficiarilor.

Recomandări

1. Perfecționarea legislației ce ține de prestarea serviciilor.
2. Majorarea numărului persoanelor angajate în instituțiile prestatoare de servicii pentru sporirea calității prestării serviciilor unui număr foarte mare și în creștere de solicitanți.
3. Majorarea fondurilor pentru sporirea calitativă și cantitativă a serviciilor.
4. Modernizarea tehnicii de calcul moral uzate ce duce la utilizarea ineficientă a timpului în procesul de oferire a serviciilor.
5. Elaborarea și aprobarea mecanismelor de monitorizare, evaluare și acreditare a serviciilor publice prestate, inclusiv a criteriilor de performanță.
6. Elaborarea și aprobarea standardelor de calitate a prestării serviciilor publice.
7. Dezvoltarea cooperării și conlucrării între structurile APL de nivel I și II, cu OSC și sectorul privat ce va aduce la lărgirea spectrului de servicii prestate la nivel local prin delegarea de atribuții și responsabilități APL, dezvoltarea structurilor OSC.
8. Sporirea fondului salarial pentru motivarea adecvată a funcționarilor publici antrenați în prestarea serviciilor.
9. Dezvoltarea unui sistem informațional unic în protecția socială prin aplicarea tehnologiilor informaționale și perfecționarea dotării instituțiilor de asistență socială cu echipament și materiale metodologice.
10. Consolidarea rețelei naționale de asistenți sociali prin crearea unui mecanism pentru instruirea de bază și în paralel cu serviciul a asistenților sociali.
11. Elaborarea strategiilor de dezvoltare a sistemului integrat de servicii sociale la nivel de raion pentru a acoperi toate cerințele beneficiarilor.
12. Organizarea și realizarea vizitelor de schimb de experiență cu alte localități / țări în domeniul prestării serviciilor.
13. Calificarea continuă a specialiștilor prestatorilor de servicii.
14. Dezvoltarea și diversificarea metodelor de diseminare a materialelor informative în localitățile rurale.
15. Atragerea voluntarilor în diseminarea informației despre prestatorii de servicii;
16. Integrarea în Biroul Comun de Informare și Servicii a avocaților, notarilor publici pentru a răspunde la întrebările beneficiarilor.
17. Promovarea importanței și rolului OSC în procesul de dezvoltare comunitară.
18. Aprobarea legii 2% care ar oferi posibilitatea de a susține financiar OSC de către sectorul privat.
19. Acordarea suportului financiar și tehnic instituțiilor educaționale necesare pentru diversificarea serviciilor și creșterea calității lor.
20. Simplificarea procedurilor de înregistrare și obținerea autorizației de activitate pentru prestatorii de servicii mass-media.

Institutul de Dezvoltare Urbană
str. Gh. Asachi 51/3, mun. Chișinău
Republica Moldova

Tel: (+373 22) 21-14-67

Fax: (+373 22) 21-14-67

e-mail: office@idu-moldova.org

<http://www.idu-moldova.org>

